

TARSUS ÜNİVERSİTESİ
AÇIK ERİŞİM VE KURUMSAL ARŞİV YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı, Tarsus Üniversitesi adresli bilimsel ve entelektüel çalışmaların, Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi 'nde depolanarak bilim dünyasının ve kamunun hizmetine sunulmasına ilişkin usul ve esaslar ile aşağıdaki hususları düzenlemektir:

- a)"Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü" (OAI-PMH Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting) standartlarına uygun bir açık erişim sisteminin kurulması,
- b) Tarsus Üniversitesi 'ne ait akademik çalışmaların uzun dönemli derlenmesinin ve korunmasının sağlanması,
- c)Tarsus Üniversitesi mensupları tarafından üretilen akademik çalışmaların açık erişimle görünürlüğünün artırılması,
- d)Atama ve yükseltmeler ile diğer kurum içi değerlendirmelerde dikkate alınan bilimsel çalışmaların uluslararası standartlara uygun olarak depolanması ve listelenmesinin sağlanması,
- e)Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Kurumsal Arşivi 'nin oluşturulması,
- f)Tarsus Üniversitesi açık erişim stratejisinin belirlenmesi.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nin kurulmasını ve Tarsus Üniversitesi tarafından doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen ve Üniversite çalışanları tarafından gerçekleştirilen tüm akademik çalışmaların; yayınlanma aşamasında olan makalelerin, ders notlarının, yüksek lisans ve doktora tezlerinin, konferans bildirileri ve sunumlarının, seminer metinlerinin, teknik notların, proje çalışmalarının, kitaplar ve kitap bölümlerinin, ödüllü çalışmaların, sınai mülkiyet belgelerinin, açık ders materyallerinin, etkinliklerin her formattaki çıktılarının ve diğer her türde materyalin depolanması ve açık erişime sunulmasıyla ilgili hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge 2547 sayılı Kanun'un 4'üncü (c), 12'nci (c) ve 42'nci (d) madde]eri ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 02.04.2014 tarih ve 19957 sayılı yazılarına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönergede geçen;

a) Açık Erişim Danışma Kurulu: Tarsus Üniversitesi açık erişim politikalarının belirlenmesi, kontrolü ve koordinasyonundan sorumlu kurulu,

b) Açık Erişim Kurumsal Arşivi: Açık Erişim Sistemi'nde oluşacak tüm belgelerin saklandığı arşivi,

c) Açık Erişim Sistemi: Tarsus Üniversitesi'nin ürettiği bilimsel çıktıların dijital ortamda toplandığı, saklandığı, indekslendiği, uzun dönem korunduğu ve dağıtımının sağlandığı hizmetler bütününe içeren açık erişim sistemini,

ç) Açık Erişim: Araştırmacıların, kamu kaynakları ile üretilmiş bilimsel yayınların tam metinlerine finansal, yasal ve teknik engeller olmaksızın kamuya açık internet aracılığıyla ücretsiz olarak erişebilmelerini,

d) Akademik çalışma: Tarsus Üniversitesi mensuplarının yaratıcı faaliyetlerini ve aldıkları fonlar sonucu ortaya çıkardıkları tiliin araştırma sonuçlarını,

e) Ambargo: Araştırma sonuçlarının belli bir süre (6-12 ay vb.) erişime kapalı olmasını,

f) Depolama: Bir Üniversite mensubunun entelektüel katkı sağladığı akademik çalışmasını Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolama sürecini,

g) Tarsus Üniversitesi mensubu: Tarsus Üniversitesi akademik/idari personelini ve öğrencilerini,

ğ) Rektör: Tarsus Üniversitesi Rektörünü,

h) Senato: Tarsus Üniversitesi Senatosunu,

ı) Telif hakkı: Kişinin her türlü fikri çabası ile ürettiği ürünler üzerinde hukuken sağlanan hakları,

i) Üniversite: Tarsus Üniversitesini,

j) Yönetim Kurulu: Tarsus Üniversitesi Yönetim Kurulunu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Açık Erişim Sistemi'nde Yetki ve Sorumluluklar, Açık Erişim Danışma Kurulu, Yayımlama ve Yararlanma Hakkı

MADDE 5- (1) Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde yetki ve sorumluluklar şu şekildedir:

a) Tarsus Üniversitesi mensupları;

i) Mümkünse yayınlarnn telif haklarını kendi üzerlerinde bulundurur ya da yayınlarna en geniş erişim hakkı sağlayacak (rneğin Creative Commons Copyright Licenses CC BY) lisanslarını yayıncılarına teklif ederler.

ii) Yayın yılına bakılmaksızın kitap, kitap bölümü, rapor, çalışma belgesi ve benzeri tüm yayınlarnn ve araştırma ıktılarının Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolanmasına imkan tanırılır.

iii) Yayıncının izin verdiği koşullar doğrultusunda yayının n baskı, son baskı veya yayıncı sürümünün (pre-print, post print, publisher' s version) tam metinlerini açık erişim sistemi aracılığıyla erişime açarlar. Yayınların, Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolanması hiçbir Őekilde yazarların yayıncı tercihini ve yayın mecrasını sınırlamaz.

iv) Açık erişim politikası belli olmayan yayıncıların dergilerinde yayımlanan makalelerin tam metinlerine Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde yer vermek için yayının yazarı ve Kütüphane, işbirliği içinde ilgili yayıncı ile gerekli görüşmeleri yaparlar.

v) Personel, yayınlarnn ve tezlerinin tam metinlerini, gerekçelerini (patent alma, ulusal güvenlik, telif sözleşmesi vb.) belgelemek kaydıyla yayınlarnn ve tezlerinin tam metinlerini, bir süreliğine Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde erişime açmaktan muaf tutabilirler.

vi) Belirlenen ambargo süresi sonunda tam metin, sistem tarafından otomatik olarak genel kullanıma açılır.

vii) Birden fazla Tarsus niversitesi mensubu tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı çalışmalarda, materyali depolama sorumluluğu editöre/sorumlu yazara aittir.

viii) Diğer kurum/kuruluş mensuplarıyla birlikte yapılan ve editör ya da sorumlu yazarın diğer kurum/kuruluş mensubu olduğu çok yazarlı çalışmalarda, materyali depolama sorumluluğu yayında ilk sırada bulunan Tarsus niversitesi mensubuna aittir.

b) Fakülte, enstitü, meslek yüksekokulu, uygulama ve araştırma merkezleri;

i) niversite mensupları tarafından üretilen yayınlarnn Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde yer alıp almadığının kontrol edilmesi için her yıl yıllık YK denetlemesi için hazırladıkları raporun yayın bilgisi kısmını, Kütüphane ile paylaşırlar. Kütüphane, sistem üzerinde yaptığı karşılaştırmanın sonucu hakkında fakülte, enstitü, meslek yüksekokulu ve Araştırma merkezi yönetimlerini bilgilendirir.

ii) Fakülte, enstitü, meslek yüksekokulu, uygulama ve araştırma merkezi yöneticileri, ğretim elemanlarının bilimsel yayınlarnn ve açık ders malzemelerini Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlemeleri ve telif haklarına aykırı olmamak üzere açık erişimde yayımlamaları konusunda bilgilendirme yapar ve teşvik eder.

c) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı;

i) 2547 sayılı Ykseğretim Kanunu'nun 4/c ve 42/d maddeleri gereği Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nin kurulması, çalışması, yönetimi ve diğer gerekliliklerin yerine

getirilmesinden sorumludur. Sistem içeriğinin uluslararası standartlar doğrultusunda düzenlenmesi, sağlıklı ve verimli biçimde işletilmesi ve gerekli güncellemelerin yapılması Kütüphanenin sorumluluğundadır. Üniversitenin bilimsel müktesebatının Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'ne sağlıklı biçimde aktarılmasında bölüm/program/anabilim dalı başkanlıkları, enstitüler ve Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, Kütüphane ile işbirliği yapar ve gerekli bilgileri sağlar.

ii) Tarsus Üniversitesi mensuplarının Açık Erişim Sistemi'ne aktardıkları bilimsel çalışmaların kayıtlarını "Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü" (OAI-PMH Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting) standartlarına göre kontrol eder. Gerekli durumlarda düzeltme için Tarsus Üniversitesi mensuplarıyla birlikte çalışır.

ç) Bilgi İşlem Daire Başkanlığı;

Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi yazılımının kurulumu, güncellenmesi, yedeklenmesi, uzun dönem korunarak saklanması, güvenliğinin sağlanması ve Ulusal Akademik Arşiv Sistemi'ne açık erişim standartlarında veri aktarılması süreçlerini yürütür.

Açık Erişim Danışma Kurulu

Madde 6 - (1) "Tarsus Üniversitesi Açık Erişim ve Kurumsal Arşiv Yönergesi"ni değerlendirmek ve Açık Erişim ile ilgili konulan görüşmek, gerekli gördüğü hallerde Yönergeyi revize etme veya değiştirme çalışmaları yapmak üzere Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Danışma Kurulu oluşturulur. Kurul, Rektör veya görevlendireceği Rektör yardımcısının başkanlığında;

- a)Fakülte dekanları,
- b)Enstitü müdürleri,
- c)Yüksekokul ve Meslek Yüksekokulu müdürleri,
- ç) Bilgi İşlem Daire Başkanı,
- d)Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı,
- e)Bilimsel Araştırma Projeleri koordinatörü,
- f)Hukuk müşavirinden oluşur.

(2) Bu kurul, Yönergenin kabul tarihinden itibaren ilk üç yıl altı ayda bir, üç yıldan sonra yılda bir defa olmak üzere, kurul başkanının çağrısı ile salt çoğunlukla toplanır ve oy çokluğu ile karar alır.

(3) Bu kurul, olağan toplantı tarihleri dışında da kurul başkanının çağrısı ile olağanüstü toplanarak oy çokluğu ile karar alır.

Yayımlama ve yararlanma hakkı

Madde 7 - (1) Üniversite, öğretim elemanlarının kamuya açık araştırma raporlarında kanıt işlevi gören ve/veya hakemli yayınlarda referans verilen tüm araştırma veri Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi 'nde veya uygun başka bir açık veri arşivinde depolamasını teşvik eder.

(2) Üniversite, bilimsel yayınlara açık erişimi teşvik eder ve bilimsel çalışmaların açık erişimli dergilerde yayımlanması için destek verir. Depolamayı kolaylaştırmak, arşivin kullanımı için araştırmacıları eğitmek, telif hakları hakkında bilgi sağlamak, veri yönetim planlarını incelemek ve koruma planı geliştirmek için araştırmacılara yardımcı olur.

(3) Üniversite, Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolanan araştırma sonuçlarının derlenmesini, düzenlenmesini ve korunmasını güvence altına alır.

(4) Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde bulunan bilgi kaynaklarının yayımlanması ve bu yayınlardan yararlanma hakkı aşağıdaki koşullarda gerçekleşir:

a)Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde bulunan bilgi kaynaklarının tam metinlerine serbest erişim, yazarın kararına ve telif hakkına bağlıdır.

b)Tarsus Üniversitesi personeli, yayımlanmış veya yayımlanma aşamasında bulunan bilimsel çalışmalarını, değişik formatlarda Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi 'ne yükleyebilir ve arşivleyebilir.

c)Tarsus Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolanan bilgi kaynakları, kaynak gösterilerek/kaynak gösterilmek koşuluyla kullanılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan diğer haller

Madde 8 - (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 9 - (1) Bu Yönerge Senato tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 10 - (1) Bu Yönerge hükümlerini, Tarsus Üniversitesi Rektörü yürütür.

Yönergenin Kabul Edildiği Senatonun	
Tarihi	Sayısı
29/08/2023	2023-10/62